

Stratitliederen uit het Geheugen van Nederland



De Kist van Pierlala

Bob Fosko Suze van Grootel Bennie Huisman

Jiskefet Freek de Jonge Marc Krone

Nico van der Meel Maarten van Roozendaal

Mieke Stermerdink Jeroen Zijlstra Cantiamo Leidschendam



A. J. Hendrop, inv. et. fecit.

DE LIEDJES - SANGSTER.

Voorwoord

Straatzangers brachten eeuwenlang een scala aan liederen ten gehore, van moord- en rampliedereren tot vaderlandse klassiekers, en van sentimentele krakers tot bijtende spottliederen. Op *De kist van Pierlala* worden 24 van deze liedjes nieuw leven ingeblazen door een keur aan hedendaagse artiesten.

Straatliederen werden niet alleen gezongen maar ook uitgegeven op gedrukte liedbladen en kleine brochures die de zangers op straat verkochten. In de jaren '20 en '30 van de vorige eeuw legden de verzamelaars Douwe Wouters (1876-1955) en Julius Moormann (1889-1974) twee omvangrijke collecties van deze liedbladen aan. Deze collecties kwamen uiteindelijk terecht bij de Koninklijke Bibliotheek in Den Haag en het Meertens Instituut in Amsterdam.

Met een subsidie van het Ministerie van OCW begon in 2001 een project om de liederen toegankelijk te maken voor een breed publiek. Na twee jaar intensieve samenwerking zijn nu bijna 15.000 historische Nederlandse liedjes te bekijken op de website Het Geheugen van Nederland: www.geheugenvannederland.nl
Bovendien zijn de 30 meest populaire melodieën via de website te beluisteren.

Op *De kist van Pierlala* laten de artiesten horen dat de oude liederen nog springlevend zijn - net als Pierlala die uit zijn eigen grafkist opstaat. We hopen dat de cd de weg wijst naar de schat aan liederen die nu in Het Geheugen van Nederland te vinden is.

Graag willen wij alle artiesten, muzikanten en andere medewerkers aan de cd van harte bedanken voor hun inzet.

Wij wensen u veel plezier bij het openen van *De kist van Pierlala*.

Wim van Drimmelen
Algemeen Directeur Koninklijke Bibliotheek

Hans Bennis
Directeur Meertens Instituut

Straatliedereën in het geheugen van Nederland

Straatliedereën werden vanouds op straat verkocht, in het bijzonder door marktzangers. Omstreeks 1830 werkte er een op de Rotterdamse Grote Markt, aldus een ooggetuigenverslag: "Daar stond eertijds, links van den bronzen Erasmus, de vermaarde 'Lange Jan' met zijn galerij van moordtonelen, afgemaald in zestien of twintig vierkante vakjes op een linnen lap, die zich als een marszeil bolde in den wind. Lange Jan had een zeer rooden neus en een paar vervaarlijk groote, vet gebalsemde 'spuuglokken'. Hij had ook eenen vrouw, een zoon en eene dochter, en met hun viere blaarden zij, gruwelijk trembleerend, in berijmden vorm de gruweldaden uit, wier bloedige illustraties de man en vader met zijne rotting op het schilderwerk aanwees. Duimdik zaten op het doek de klodders van het met mes of bijl vergoten bloed; helsch van boosaardigheid waren de gezichten der moordenaars, ijselijk verwrongen de gelaatstreken der vermoorden."

Zo stelt men zich de klassieke marktzanger voor: staande op een verhoging zingt hij bij een beschilderd doek met zwaar aangezette tafereelen, terwijl vrouw, kind of knecht met gedrukte liedblaadjes rondgaat langs het toegestroomde publiek. Burgers spotten graag met zo'n zanger, in hun ogen een minderwaardige muzikant die hemelgerende klanken voortbracht. Mensen uit de volksklasse genoten echter van zijn optredens. Voor een luttel bedrag kochten ze gretig de blaadjes met de teksten, zodat men ze zelf kon zingen. Goede marktzangers waren rasartiesten die een grote 'stand' wisten te trekken, zoals de schare toehoorders werd genoemd. Via hun bladen werden liederen verspreid die vaak generaties lang onder de bevolking gezongen zouden blijven.

Rond de Eerste Wereldoorlog hield de traditionele marktzanger met zijn rolprent in Nederland op te

bestaan. Men produceerde nadien nog wel liedblaadjes, maar ze werden meer en meer verkocht door mensen die er mee langs de deuren gingen. Het was een verkapte vorm van bedelen, waarmee talrijke werklozen zich in leven probeerden te houden. Vaak zongen ze niet eens, ze schoven de blaadjes eenvoudigweg onder de deur door en kwamen de volgende dag terug om een paar centen. Tijdens het Interbellum werd er nog wel opgetreden op week- en jaarmarkten in de provincie. Zo zong in Hoogeveen ene Fuin uit Assen. Hij trok veel publiek omdat hij met het ene lied begon en dan halverwege overging op het andere. Van der Tuuk, eveneens uit Assen, financierde met zijn gezang een winkel in feestartikelen. In Friesland trok de legendarische Peije Rasp langs de deuren met de vraag: Wat zal het zijn, een wals of een psalm? In Brabant gingen Nederlandse zangers de Belgische grens over, waar de traditie nog volop leefde. De fameuze Tamboer uit Eekloo zong er in 1930 een luxe auto bij elkaar met zijn liederen over de beruchte moord te Beernem.

Want moordliederen waren ook toen nog populair. Sensationeel nieuws - het kon even goed over een overstroming of een neergestort vliegtuig gaan - vormde de hoeksteen van het straatrepertoire. "Wie wil horen een goed nieuw lied?", was de geijkte aanhef. Daarnaast waren er allerhande moralistische liederen, komische nummers, drink- en spotliederen, oude liefdesgeschiedenissen en vooral ook sentimentele liederen, wat men later smartlappen is gaan noemen. Wezen, blinde kinderen en moeders die hun jongen verloren in de oorlog roerden de mensen tot tranen toe.

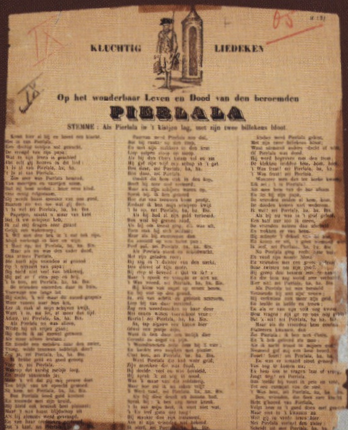
De muziek was een essentiële voorwaarde voor die emotie, al is daar op de blaadjes weinig van te zien.

Hoogstens stond er boven het lied een wijsaanduiding: "Op de wijze De wereld is in rep en roer" bijvoorbeeld. Dat was dan de melodie van een bekend lied [9] waarop de nieuwe tekst gezongen kon worden. Zo waren er rond 1900 nog eeuwenoude deunen in omloop, zoals O Holland schoon [5] en Al is ons prinsje nog zo klein [17] [18], die tot in de zeventiende eeuw teruggaan en waarop nog steeds nieuwe teksten gedicht werden. Daarnaast zong men op straat eigentijdse chansonnets, schlagers en nummers van artiesten uit het Nederlandse amusement, zoals Willy Derby [21], [22]. Ook de satire van Koos Speenhoff werd in het straatrepertoire opgenomen [11]. Invoelende of sociaal bewogen verzen over mensen aan de zelfkant van de samenleving zoals zwervers en prostituees [2] kwamen op straat terecht in de monden van soortgelijke kansarmen.

De markt- en straatzangers zongen alleen of lieten zich begeleiden op instrumenten. Traditioneel waren dat de viool en soms de draailier. Later kwamen harmonica en accordeon, naast gitaar en mandoline. Ook werden buikorgeltjes en tamboerijnen gebruikt.

Op deze cd is er naar gestreefd de liederen uit te voeren zoals ze indertijd - eind negentiende, begin twintigste eeuw - ongeveer geklonken moeten hebben, op straat of in de cafés waar een piano voorhanden was. Zangers van nu brengen de woorden van vergeelde blaadjes weer tot leven, begeleid op het instrumentarium van weleer. En het gekke is dat die oude teksten, die vanaf het papier hooguit een glimlach teweeg brengen, ons ook nu nog kunnen ontroeren of vrolijk maken wanneer ze met gevoel op hun oorspronkelijke melodieën worden gezongen.

Louis Peter Grijp



Teksten

De teksten zijn voor deze cd overgebracht in heden-daagse spelling en soms op enkele punten aangepast ten behoeve van de zangers; van de liederen [1], [2], [5], [8], [9], [15], [18], [19] en [23] zijn coupletten weggelaten. Voor de originele teksten verwijzen we graag naar de straatliederencollectie op de website van Het Geheugen van Nederland (www.geheugenvan-nederland.nl), waar ook de muzieknotatie te vinden is.

Datum opname 10 december 2003

Zang **Freek de Jonge**

Begeleiding **Willem Schot** *harmonica*,
Grigori Sarolea *viool*, **Bouke Feleus** *gitaar*

Tekst 17e eeuw, op een liedblad gedrukt door
Van Paemel te Gent, begin 19e eeuw
(KB Wouters 11131, strofe 1-2, 4, 9-10,
15-17, 19)

Melodie **mondelijke overlevering**, in:

Fl. van Duyse, *Het oude Nederlandsche lied II*
(’s-Gravenhage, 1905)

1) PIERLALA

**Kluchtig liedeken op het wonderbaar
Leven en Dood van den beroemden
Pierlala**

Stemme: Als Pierlala in 't kistjen lach, met
zijn billekens bloot

Komt hier albij en hoort een klucht,
Het is van Pierlala,
Een drollig ventje vol genucht,
De vreugd van zijn papa,
Wat in zijn leven is geschied,
Dat zult gij horen in dit lied:
't is al van Pierlala, ha, ha,
't is al van Pierlala.

Zo zeer was Pierlala bemind,
Van moertjen en vaartjen saam,
Dat zij hem zeiden: hoor eens kind,
Ons enig erfgenaam,
Gij wordt haast meester van ons
goed,
Daarom zie wel toe wat gij doet,
't Is wel zei Pierlala, ha, ha,
't Is wel zei Pierlala.

Maar als nu was den vader dood,
Ons armen Pierlala,
Die heeft zijn vrienden al genood,
Op 't uitvaart van papa;
Hij hield niet veel van lekkernij,
Hij gaf ze t' eten pap en brij,
't Is bon, zei Pierlala, ha, ha,
't Is bon, zei Pierlala.



Daarvan werd Pierlala zo dul,
Dat hij raakte op den loop,
En met zijn makkers in de krul
Liep zuipen stoop op stoop.
Als hij dan thuis kwam vol en zat,
Hij gaf zijn wijf een schop in 't gat.
Bon daar, zei Pierlala, ha, ha.
Bon daar, zei Pierlala.

Omdat hem dit stak in de kop,
Heeft hij zeer veel verteerd;
Maar als zijn schijven waren op,
Sprak hij: ik ben geleerd,
Hoe dat van trouwen komt profijt,
Ziedaar ik ben mijn schijven kwijt,
't Is op, zei Pierlala, ha, ha,
't Is op, zei Pierlala.

En Pierlala, die had weer geld,
Zijn moeiken die was dood,
Hij deelde veel en was hersteld,
Hij sprak: 'k zit nog in nood,
Was ik maar van die soldaterij,
Maar hoe zal ik dan raken vrij?
'k Weet raad zei Pierlala, ha, ha,
'k Weet raad, zei Pierlala.

Als hij die drank nu binnen had,
Sprak hij: 'k ben nog meer krank,
't Is aan mijn hert, ik weet niet wat,
En ik leef geen uren lang!
Hij maakte dan zijn testament,
Aan al zijn vrienden wel bekend,
Ik sterf, zei Pierlala, ha, ha,
Ik sterf, zei Pierlala.

Alsdan werd Pierlala gekist,
Met zijn twee billekens bloot,
Want niemand anders dacht of wist,
Of Pierlala was dood,
Hij werd begraven met den trom,
De klokken luidden bim, bam, bom,
't Was fraai, zei Pierlala, ha, ha,
't Was fraai, zei Pierlala.

Als hij nu was in 't graf geleid,
Een half uur zo ik meen,
De vrienden namen dan afscheid,
En trokken er van heen,
Hij schopte 't deksel van de kist,
En kroop eruit 't geen niemand wist,
Ik leef zei Pierlala, ha, ha,
Ik leef, zei Pierlala.



[2] ZUSJE & ZUSJES ANTWOORD

Zusje

Lieve zusje, kun je me toch vertellen,
Waarom 't dan toch thuis zo treurig is?
Moedertje doet anders niet dan wenen,
En smeeft steeds voor jou vergiffenis.
Gist'ren, toen ik jou zo chic zag lopen,
En ik naar je henen wou,
Wilde moedertje mij slaag verkopen –
Lieve zusje, vind je dat niet flauw?

Grote broer, je weet, zou zich verloven
Met het rijke meisje van hier naast,
Naar, het schijnt, heeft men hem afgewezen.
En het is op jou, dat hij nu raast.
Hij die eens z'n oudste zus zo liefhad,
En haar nu zo wreed miskent,
Zou je hier zijn, 'k geloof dat hij je opat –
Wat is grote broer een malle vent.

En we gaan nu ook de buurt verlaten.
Moesje wil de mensen niet meer zien,
Vader gromt, wanneer wij van je praten –
Ben je dan zo stout geweest misschien?
Ook de grote pop heeft hij gebroken,
Ongehoorzaam was ze niet –
'k Had met popje lief alleen besproken
Jou te schrijven ... w' hebben zo'n verdriet...

Zusje's antwoord

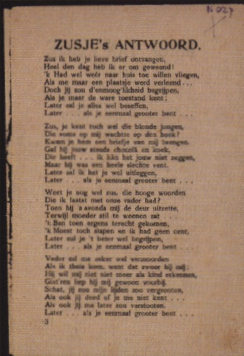
Zus ik heb je lieve brief ontvangen,
Heel den dag heb ik er om geweest!
'k Had wel weer naar huis toe willen vliegen,
Als me maar een plaatsje werd verleend...
Doch jij zou d' onmogelijkheid begrijpen,
Als je maar de ware toestand kent;

Later zal je alles wel beseffen,
Later ... als je eenmaal groter bent ...

Zus, je kent toch wel die blonde jongen,
Die soms op mij wachtte op den hoek?
Kwam je hem een briefje van mij brengen.
Gaf hij jou steeds chocola en koek,
Die heeft ... ik kan het jou niet zeggen,
Maar hij was een hele slechte vent.
Later zal ik het je wel uitleggen,
Later ... als je eenmaal groter bent ...

Weet je nog wel zus, die hoge woorden
Die ik laatst met onze vader had?
Toen hij 's avonds mij de deur uitzette,
Terwijl moeder stil te wenen zat ...
'k Ben toen ergens terecht gekomen,
'k Moest toch slapen en ik had geen cent,
Later zul je 't beter wel begrijpen,
Later ... als je eenmaal groter bent ...

Datum opname
18 november en
2 december 2003
Zang Mieke Stermerdink
& Suze van Grootel
Begeleiding Kees Schul
piano, Bouke Feleus viool
Tekst en melodie Armand
Haagman (1916), de tekst
op een liedblad uit 1918
met 7 liedjes: *Uit het leven
van Zusje.* (Moormann
N027-001/002); eerste
drie strofen zoals door
Stella Fontaine
gezongen in 1919.
Melodie *Repertoire*
Stella Haagman:
Zusje (Amsterdam z.j.)





[3] IN 'T FORTUINTJE

In 't Fortuintje moeten we wezen;
In 't Fortuintje moeten we zijn;
Daar staat op de deur te lezen:
Hier verkoopt men brandewijn.

Refrein:

Allemaal larie, allemaal larie;
Allemaal larie en anders niet;
Zie, wat je maar ziet;
Klare jenever lust me niet.

Altijd zijn die boeren dronken,
Altijd zijn die boeren zat,
Dat komt van 't jenever drinken,
Dat komt van dat lelijke nat.

Refrein

Datum opname 3 december 2003

Zang Marc Krone

Begeleiding Grigori Sarolea *viool*, Bouke

Feleus *viool*, Erik Beijer *contrabas*

Tekst 19e eeuw, uit de Liederencourant

16 *Schoone liedjes*, 20e eeuw.

(Meertens 35306-009).

Melodie zoals in M.A. Brandts Buys,

Gezelschapsliederen (Leiden, 1875), een

vereenvoudigde versie van een quadrille
uit G. Meyerbeers *Robert le Diable* (1831).

Datum opname 17 november 2003

Zang Maarten van Roozendaal

Begeleiding Bouke Feleus *accordeon*, Louis Grijp *gitaar*,

Erik Beijer *contrabas*

Tekst Lou Bandy (1923), op een bedelblaadje verkocht door een 'werkloos vakman zonder ondersteuning',

20e eeuw (KB Wouters 10253).

Melodie Eugenie Bandy, in *Overschotje* (Amsterdam z.j.).



[4] **OVERSCHOTJE**

Op de drempel van een huisje
Zit een lief klein meisje stil,
Telkens als ik daar voorbij kom,
Is 't of zij wat zeggen wil,
Daarom vroeg ik: zeg eens kleine!
Heb je nu al droefenis?
En aan 't antwoord voelde ik dat ze
Thuis het overschotje is.

Overschotje, lief klein popje
Daarom lach jij nu niet meer
Klein verwelkt mooi rozenkopje
Doet daarom jouw hartje zeer.
Ja, ik voel dat nieuwe mammie
Niet de echte is voor jou,
Kleine overschotjes zieltje
Is gedompeld in de rouw.

En dan speelt zij met haar popje
Dat haar echte mammie gaf
Voordat vader haar voor eeuwig
Naar de hemel had gebracht,
En als 'k naar haar nieuwe moe vraag
Omdat zij nog steeds maar pruilt,
Zie ik in die kinderogen,
Dat haar reine hartje huilt.

Dikwijls zie ik overschotje
Bij het hek van 't kerkhof staan
Dicht bij 't graf van hare mammie
Die zo vroeg was heengegaan.
Fluisterend roept zij Mam: ik ben het
Kleine zus die van u houdt
'k heb toen innig moeten huilen
Om dat kinderhart van goud.

Datum opname 18 november 2003

Zang Jeroen Zijlstra

Begeleiding Bouke Feleus viool,

Louis Grijp gitaar

Tekst 18e-eeuws lied op liedblad met drie liedjes, 'Ook verkrijgbaar te Gent, Rietstraat, 70'. 19e eeuw (KB Wouters 01048-001, strofe 1-3, 5-6).

Melodie FL. van Duyse, *Het oude*

Nederlandsche lied III ('s-Gravenhage, 1907), naar de *Oude en Nieuwe Hollandse boerenliedjes*, 2e uitgave, Amsterdam, c. 1700.

[5] DE VIER GASTEN

Liedeken van de vier gasten die naer Jeruzalem trokken en hoe wonderlyk zy onderwegen gevaren zyn.

Stemme **O Holland schoon, of Pater Marcus**

Wel, vrienden luistert naar dees lied,
Gij Christelijke scharen,
Wat aan vier gasten is geschied,
Die kameraden waren,
Zij maakten 't samen enen band,
Om te bezoeken 't heilig land,
En niet weerom te keren,
Voor men zag 't graf des Heren,

Hun blijdschap, die was haast vergaen,
In grote tribulatie,
Twee tijgers liepen op hen aan,
't Was duivelse tentatie
Dees tijgers maakten groot getier,
Onz' gasten riepen alle vier,
O God, wat komt ons tegen,
Op dees bedroefde wegen.

Zou iemand hier in zonden zijn,
Die aan God zou mishagen,
Maria zuiver maget rein,
Wil zorgen voor ons dragen,
Want deze reis is onze wil,
Dan bleef een van dees viere stil,
Hij liet veel tranen leken,
En zei toen zijn gebreken.

Toen spraken deze drie getrouw,
En wil niet droevig wezen,
't Gebed van Onze Lieve Vrouw,
Zullen wij voor u lezen,
Dat zij aan God vraagt om gena,
Wij zullen voor uw zonden-scha,
Zelfs driemaal alle dagen,
Aan God ons ziel opdragen.

Dees tijgers dan verdwenen ras,
Onz' gasten gingen samen,
Gelijk het hun begeerte was,
Tot ze in Jeruzalem kwamen,
Zij zagen daar het heilig graf,
Waar Christus voor Maria lag,
Twee minnebroeders kwamen,
Die hun de biecht afnamen.

Datum opname 17 november 2003

Zang Nico van der Meel

Begeleiding Louis Grijp gitaar

Tekst lied uit 1802, onder meer verschenen in de *Volksliedjes*, uitgegeven door de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen in 1817. Hier uit het liedboekje *Eedle wijn!* met 27 liedjes, 19e/20e eeuw (Moormann C154-011).

Melodie zoals in M.A. Brandts Buys

Gezelschapsliederen (Leiden, 1875).

Afkomstig van het lied 'Femmes,

voulez-vous éprouver' uit de opera

Le Secret (1796), geschreven door

F.B. Hoffmann en gecomponeerd door

J.P. Solié.

[6] KOLIJN, EEN BRAVE BOERENZOON

De fiere schoone

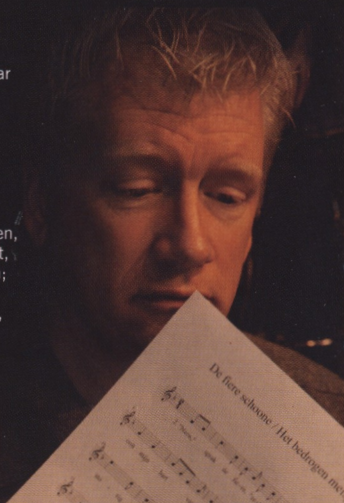
Kolijn, een brave boerenzoon,
Het puikje van de dorpelingen,
Arbeidzaam, welgemaakt en
schoon,
Dorst naar Lisettes hand te dingen,
Het meisje, schoon maar een
boerin,
Had echter soms de stad bekeken,
En hierdoor was haar hart en zin
Van veld en kudde gans geweken.

"Neen," sprak de fiere, "zeker neen,
Geen boer zal ooit mijn hart
verwinnen!"

Kolijn ging nu gramstorig heen,
En ging de zachte Filis minnen.
Nu dorst geen enk'le boer aan haar
Te denken, noch veel min te
vragen;
Zij wachtte dus van jaar tot jaar,
Daar ook geen steëman op
kwam dagen.

Thans is zij veertig jaren oud,
Haar schoon gelaat is nu bezweten,
En 't meeste wat haar bezig houdt,
Is kwaad van jongeliën te spreken;
Zij gloeit van spijt en felle smart,
Nu zij Kolijns geluk hoort roemen,
Daar zij in stilte in haar hart,
Zich om haar dwaasheid zelf
moet doemen.

O, meisjes, zijt gij graag getrouwd,
Laat u Lisette een voorbeeld wezen,
Dat g' op geen dwaze hoop
vertrouwt,
Wijl gij dan ook haar lot moet
vrezén;
Als u een brave jongen vraagt,
Laat hem dan ook uw hand
verwerven,
Dewijl gij anders licht'lijk waagt,
Als oude vrijster ook te sterven.



17] DAT GAAT NAAR DEN BOSCH TOE

Dat gaat naar Den Bosch toe,
Zoete, lieve Gerritje,
Dat gaat naar Den Bosch toe,
Zoete, lieve meid.

Zeg, wat zal je drinken?
Zoete, lieve Gerritje,
Zeg, wat zal je drinken?
Zoete, lieve meid.

Brandewijn met suiker,
Zoete, lieve Gerritje,
Brandewijn met suiker,
Zoete, lieve meid.

Wie zal dat betalen?
Zoete, lieve Gerritje,
Wie zal dat betalen?
Zoete, lieve meid.

De eerste boer de beste,
Zoete, lieve Gerritje,
De eerste boer de beste,
Zoete, lieve meid.

Dat gaat naar Den Bosch toe,
Zoete, lieve Gerritje,
Dat gaat naar Den Bosch toe,
Zoete, lieve meid.

Datum opname **18 november 2003**

Zang **Bob Fosko**

Begeleiding **Bouke Feleus** *accordeon*,

Grigori Sarolea *viool*

Koor **Bouke Feleus**, **Louis Grijp**,

Grigori Sarolea, **Paul Maas** &

Garrell Verhoeven

Tekst *lied uit c. 1875 op een blad uit 1925*,

Visscherslied (KBWouters 11316).

Melodie **M.A. Brandts Buys**,

Gezelschapsliederen (Leiden 1875).



[8] DAAR WAS LAATST EEN MEISJE LOOS

Het matrozenmeisje, Op eene vrolijke wijs

Daar was laatst een meisje loos,
Die wou gaan varen, die wou
gaan varen,
Daar was laatst een meisje loos,
Die wou gaan varen als
lichtmatroos.

Zij nam dienst voor zeven jaar,
Omdat zij vreesde, omdat zij
vreesde,
Zij nam dienst voor zeven jaar,
Omdat zij vreesde geen gevaar.

Zij moest klimmen in de mast,
Maken de zeilen, maken de zeilen,
Zij moest klimmen in de mast,
Maken de zeilen en touwetjes vast.

Doch door het stormen van het
weer
Vielen de zeilen, vielen de zeilen,
Doch door het stormen van het
weer,
Vielen de zeilen van boven neer.

Nu werd zij gebonden voor de mast,
Met haar handen, met haar
handen,
Nu werd zij gebonden voor de mast,
Met haar handen en voeten vast.

Zij riep: Kapiteintje! sla mij niet,
Ik ben uw liefje, ik ben uw liefje,
Zij riep Kapiteintje! Sla mij niet,
Ik ben uw liefje, gelijk zij ziet.

Maar eer het scheepje was aan wal,
Was er het jonge, was er het jonge,
Maar eer het scheepje was aan wal,
Was er het jonge matroosje al.

Datum opname 18 november 2003

Zang Jeroen Zijlstra

Begeleiding Bouke Feleus *accordeon*

Tekst 18e-eeuws lied, ook op liedblad uit
19e/20e eeuw (Meertens 23301,
strofe 1-2, 4-7).

Melodie uit de mondelinge overlevering,
meest lijkend op: M. A. Brandts Buys,
Gezelschapsliederen (Leiden, 1875).



[9] DE WERELD IS IN REP EN ROER De orde van de dag

De wereld is in rep en roer,
Des morgens komt de melkboer,
Dan komt ook weer de bakker; (bis)
Dan komt signeur de karreman,
Die zo verrukkelijk rat'len kan,
Hij ratelt mij schier wakker. (bis)

Dan belt er weer een andere vent,
Die zegt: ik maak mijnheer bekend,
En onze vrienden allen; (bis)
Dat buurvrouw Griet van
Jan Patroon,

Verlost is van een boerenboon,
En in de kraam bevallen. (bis)
Dat jok je, kerel!, zei Katrijn,
't Zal zekerlijk een zootje zijn,
Wie krijgt er boerenbonen? (bis)
Zacht zegt Achilles: houdt u stil,
Ik keek door mijn verkeerde bril,
Dus ben ik te verschonen. (bis)

Dan komt die lang verwachte was,
Van 's Gravenland, van Van
der Plas,
De baker krijgt een footje, (bis)
De was is juffrouw welkom,
Sinjeur zag liever baars met hom,
Als zulk een waterzooie. (bis)

Het hele huis is op de been,
Sinjeur vliegt naar zijn kamer heen,
De stijfster is gekomen, (bis)
De was wordt naar de oude trant,
Met baliemand op baliemand,
Door 't volk in huis genomen. (bis)

Maar ondertussen kijkt sinjeur,
Eens om het hoekje van de deur,

Verlangt om wat te knappen, (bis)
En zo als hij de deur open doet,
Daar valt de baliemand met goed,
Van boven van de trappen. (bis)

Sinjeur vraagt spoedig om pardon,
Daar het niet anders wezen kon,
't Was crime majestatis; (bis)
Maar toen Anna de keukenmeid,
De zaak in kwestie heeft bepleit,
Verkeeg hij pardonnatis. (bis)

Want pas bevorens had Katrijn,
Uit Urzjen en uit Valentijn,
Zeer bondig klaar gelezen, (bis)
Dat leed te doen aan ene was,
Geen crime majestatis was,
Dus was de zaak bewezen. (bis)

Datum opname 2 december 2003

Zang Suze van Grootel

Begeleiding René Meeuws draailier
Koor Martine de Bruin, Louis Grijp,
Grigori Sarolea, Bouke Feleus

Tekst lied uit de 18e eeuw, op een blad met
drie liedjes van de snelpersdruk J. Nobels te
Haarlem, 19e eeuw (Meertens 34504-001,
strofe 1, 3-4, 7-8, 11-12).

Melodie: zoals in: J. Kwast, *Gezelschaps-
liederen* (Amsterdam, 1900), is van 'On doit
soixante mille francs', uit de comédie
lyrique *Les Dettes* (1787) van N.J. Forgeot,
met muziek van S. Champein.



[10] IN HET STILLE KLOOSTER

In 't zwarte Klooster

Zachtjes klinkt het avondklokje,
Alles keert ter ruste weer,
Vogelen zingen treurige liederen,
't Zonlicht daalt in 't Westen neer.

Achter in het stille klooster,
Zusters in hun zwarte dracht,
Zij verplegen daar de lijdens,
Die gewond zijn aangebracht.

Beide deuren staan wijd open,
En een zuster treedt er in,
Met een jongeling in haar armen,
Die nooit weer ten strijde ging.

Beide benen afgeschoten
En daarbij een rechterhand,
Want hij had zo trouw gestreden,
Voor zijn eer en vaderland.

Achter in het stille klooster,
Klopt een droeve moeder aan,
Ligt mijn zoon hier zwaar gewonden,
'k Zou zo gaarne tot hem gaan.

Arme moeder! Sprak de zuster,
Uwe zoon, hij leeft niet meer,
Al zijn lijden is geleden,
Hij stierf voor zijn land en eer.

Bij het ziekbed aangekomen,
Nam zij 't witte doodskleed af,
En in tranen stort zij neder,
Delf voor hem en mij een graf.

Op het kerkhof ligt begraven,
Ene moeder en haar zoon,
En nu strijden zij voor eeuwig,
Ja voor eeuwig voor Gods troon.

Datum opname 18 november 2003

Zang: **Bonnie Huisman**

Begeleiding: **Bonnie Huisman** *accordeon*,

Bouke Feleus *contrabas*

Tekst vertaling van 'Leise tont die
Abendglocke' (1870), onder meer op een
Liederencourant van roze papier met 15
liedjes: *Ut den oude doos*, 1925 (Meertens
30804-001).

Melodie naar D. Wouters & J. Moormann,
Het straatlied (Amsterdam, 1933)



[11] DAAR KOMEN DE SCHUTTERS

Daar komt de schutterij,
Met vaandels en met pluimen.
Zij lopen in de rij,
Zij kauwen op d'r duimen.
Wat zijn ze in hun sas!
't Is of hun neuzen krullen!
Zij lopen in de pas,
Als lieve, zoete knullen.

refrein:

Daar komen de schutters,
Zij lopen zich lam,
De mannetjesputters,
Van Rotterdam!
O wat een geschitter!
Wat maken ze lef!
Dat komt van de bitter
En 't plichtsbefesf.

De generaal die gromt
En geeft den vent een lijpie
Die op de vlakke komt
Met 'n sigaar of pijpie.
Maar schutters zijn zo gaar,
Ga ze niet koeioneren;
Ze stoppen d'r sigaar
In de loop van hun geweren.

refrein

Een schutter is een klant,
Die niemendal kan bommen;
"Durf jij", vraagt de sergeant,
"Hier zonder schoenen kommen?"
Dan antwoordt hij beleefd:
"Sergeant ben jij bekrompen;
Als ik geen schoenen heeft,
Dan schutter ik op klompen."

refrein

Wanneer de generaal
De troep gebiedt te zwijgen,
Dan roept er een brutaal:
"Kijk jij maar naar je eigen.
Jij kan wat mij aangaat,
Wel naar den donder lopen;
Als jij zo'n toon aanslaat,
Kom ik nooit jouw kaas weren
kopen!"

refrein

De schutter is het beeld
Der Nederlandse natie,
Maar dat hem dat verveelt,
Dat merk je aan z'n facie.
Nooit heeft hij bloed vermorst.
Liefst staat hij naast zijn wapen,
Voor vaderland en vorst,
Een uur of drie te gapen.

Opname: 10 december 2003

Zang: Freek de Jonge

Begeleiding: Bouke Feleus gitaar

Tekst & melodie: J.H. Speenhoff, gepubliceerd
in *Tweede bundel liedjes, wijzen en prentjes*
(Rotterdam 1916). Variante tekst op een
Amsterdams liedblad (KB Wouters 05054).

[12] WIJ LEVEN VRIJ, WIJ LEVEN BLIJ (parodie)

Wij leven vrij, wij leven blij,
Op Neerlands dierb're grond,
De plek waar eens mijn wieg op
stond,
Zo koud, zo vochtig ongezond,
En altijd zo verkouden als 'n hond,
Op Neerlands dierb're grond. (bis)

Wij leven vrij, wij leven blij,
Op Neerlands dierb're grond,
Onlangs trouwde ik, ook wat een
kruis
M'n schoonmoeder bij mij in 't huis
'k Zal blij zijn als ze nu verhuist,
Onder Neerlands dierb're grond.
(bis)

Wij leven vrij, wij leven blij,
Op Neerlands dierb're grond,
Het mooiste dier de vetste stier,
Stuurt men naar Duitsland met
plezier,
En het mond- en klauwzeer houdt
men hier,
Op Neerlands dierb're grond.
(bis)

Wij leven vrij, wij leven blij,
Op Neerlands dierb're grond,
De fruit, de groenten en de vis
Men weet het zeker en gewis,
Dat ze in 't buitenland goedkoper is
Dan op Neerlands dierb're grond.
(bis)

Wij leven vrij, wij leven blij,
Op Neerlands dierb're grond,
Onlangs bij 't schijnen van de maan
Pakte mij opeens een diender aan
Omdat ik kleine plasjes had gedaan,
Op Neerlands dierb're grond. (bis)

Wij leven vrij, wij leven blij,
Op Neerlands dierb're grond,
Toen de zedelijkheidswet niet
bestond
Menig kind dat toen geen vader
vond.
Maar van mij lopen er wel 20 rond
Op Neerlands dierb're grond.
(bis)



Datum opname: 3 december 2003
Zang: Marc Krone
Begeleiding: Bouke Feleus (piano)
Tekst: 20e-eeuwse parodie op het
oorspronkelijke "Wij leven vrij" van
Mr. J. Brand van Cabauw (1815), op een
liedblad met zeven *Vaderlandsche Liederen*,
c. 1918 (Moormann G052-006).
Melodie: Johann Wilhelm Wilms, in:
D. de Lange, *Nederlandsch volksliederen-*
boek. 2e bundel (Amsterdam, 1913).

[13] SCHEP VREUGDE IN 'T NAAIEN

Het vrolijke naaimeisje Wijs Schep vreugde in 't leven

Schep vreugde in 't naaien,
Jonge meisjes van ons land,
Laat u niet paaien,
Vat het naaien bij de hand.
Het naaien is toch waarlijk goed,
Het geeft u kost in overvloed,
Ja ook een hele lappenmand,
O welke schone zaken.

Kom wil het kiezen,
Vat de naald maar in de hand,
't Doet niets verliezen,
Maar houdt u constant,
Gij leert dan zo van anderen op,
Ja, eerst met kleding van een pop,
En dan zo voort van stuk tot stuk,
Tot dat gij een kleed kunt maken.

Komt gij te trouwen,
Kiest een man die naaien kan,
Wil dit onthouden,
't Zij Klaas of Jan,
't Komt in uw ambacht goed van pas,
Maakt gij soms eens een jak of jas,
Of maakt u man een rok of broek,
Gij kunt elkander helpen.

Dan wint het naaien,
Voor u een rijkelijk bestaan,
Wil het zo draaien,
Dan zal het wel gaan,
Uw man die pikt en steek maar toe,
En gij wordt nooit van naaien moe,
Ja, zo vervliegt de tijd dan heen,
Door 't vlug en vlijtig naaien.

Schep vreugde in 't naaien,
Jonge meisjes van ons land,
Laat u niet paaien,
Vat het naaien bij de hand. (bis)

HET VROLIJKE N A A I M E I S J E.

Wijs: *Schep vreugde in 't leven.*

Schep vreugde in 't naaien,
Jonge meisjes van ons land,
Laat u niet paaien,
Vat 't naaien bij de hand,
Het naaien is toch waarlijk goed,
Het geeft u kost in overvloed,

Datum opname 18 november 2003 Zang Bennie Huisman Begeleiding Bennie Huisman *accordeon*,
Bouke Feleus *contrabas* Tekst Contrafact op 'Schep vreugde in 't leven', een vertaling van
'Freut euch des lebens' van Martin Usteri (1793) op een liedblad met twee liedjes, gedrukt
door T.C. Hoffers te Rotterdam, c. 1830 (KB Wouters 02031). Melodie nog bekend als
'O, kom er eens kijken', door Hans Georg Nägeli., in J. Kwast, 'Gezelschapsliederen' (Leiden, c.1864).

[14] ALS IK NAAR JE BLINDE OGEN KIJK

'k Weet nog goed toen in jouw blauwe ogen,
't Licht nog niet voorgoed was uitgeblust,
Hoe wij saam vaak door de velden zwierven,
Bloemen plukken was jouw grootste lust;
Met je bos van kinderlijke blijdschap,
Was je dan een lentebloem gelijk,
Kind, ik moet niet aan die uren denken,
Als ik naar je blinde ogen kijk.

Iedereen vond jou zo'n lieve engel,
Iedereen vond jou zo'n echte schat,
Vreemde mensen zeiden honderd malen,
Dat jij zulke mooie ogen had.
'k Had wel zorgen in die goede dagen,
Doch met jou gevoelde ik mij rijk,
'k Twijfel nu aan hemel en aan aarde,
Als ik naar je blinde ogen kijk.

Ja, je was de appel mijner ogen,
'k Hield van jou altijd het allermeest,
'k Heb misschien te veel van jou gehouden
'k Ben wellicht te trots op jou geweest.
Jouw bezit was mij de grootste weelde,
Heel mijn hart hing aan jouw liefdeblijk.
Kind, ik voel zo'n eindeloos verlangen,
Als ik naar je blinde ogen kijk.

Zie ik soms een bedelende blinde.
O, dan krimpt mijn hart ineen van pijn.
'k Vraag me af of dat jouw lot zal worden,
Als ik er eenmaal niet meer zal zijn.
'k Denk aan jou als ik zo'n arme stumperd,
Bevend dan 'n povere aalmoes reik,
Kind, ik voel zo'n angst om eens te sterven,
Als ik naar je blinde ogen kijk.

Datum opname 18 november 2003

Zang Mieke Stemerding

Begeleiding Bouke Feleus *accordeon*, Louis Grijp *gitaar*

Tekst Charles Rogier (Willem Minderman), op een
bedelblaadje verkocht door een 'werkloze zonder
ondersteuning of crisissteun', begin 20e eeuw
(KB Wouters 10014).

Melodie Willy Derby, naar een uitgave Den Haag, z.j.



[15] IK DRINK DE NIEUWE MOST

Liedeken van den nieuwen most Melodie: Van Sylvia

Ik drink den nieuwen most,
'k En vraag niet wat hij kost,
't Is mij al eens als ik hem drinken mag,
Als ik mijn liefste heb op mijn gelag,
'k En vraag niet wat zij doet,
Want haar lief wezen valt mij al te zoet,
't Is mij al eens als ik aanschouwe,
Haar vriendelijk gelaat,
Dat mij zo wel aanstaat

Haar oogskens als kristal,
Hebben mij menigmaal,
Mijn ziel gekwetst, mijn jeugdig hert doorwond,
En mij gekost zo menig honderd pond,
Haar borstjes leliewit,
Dede mij dikwijls zeggen liefste zit,
Doet mij de eer mijn zoeten engel,
Zit neder hier bij mij,
En laat ons wezen blij.

Heer weerd brengt ons zeer ras,
Een vers gespoeld gelas,
En daarbij enen pot met rijnse wijn,
Daar toe moet een schotel suiker zijn,
Brengt ons een kaartenspel,
Want ik moet spelen met mijn Isabel,
Eerst een piket, eens fraai gedronken,
Ende daar naar gespeeld,
Eer ons den tijd verveelt.

Datum opname: 17 november 2003

Zang: Nico van der Meel

Begeleiding: René Meeuws draailier

Tekst: 17e-eeuws lied, voor het eerst overgeleverd op een liedblad met 2 liedjes, gedrukt door Van Paemel te Gent, begin 19e eeuw (KB 11A47 037-002, strofe 1-3).

Melodie uit de mondelinge overlevering, naar Fl. van Duyse, *Het oude Nederlandsche lied I* ('s-Gravenhage, 1903).



[16] AAN DE OEVER VAN EEN SNELLE VLIET

Het weesmeisje

Aan d' oever van een snelle vliet,
Een treurend meisje zat,
Zij weende, zij schreide van verdriet,
Het gras van tranen nat.

Een heer die wandelt langs de rivier,
Bespeurt haar bitt' re smart,
Dat hij het meisje wenen ziet,
Trefft zijn meedogend hart.

Zij zuchtte en zag hem treurig aan
En sprak: "ach! brave man,
Een arme wees ziet gij hier staan,
Die God slechts helpen kan.

Ziet gij dat groene bergje niet,
Daar is mijn moeders graf,
Ziet gij den oever van dees vliet,
Daar gleed mijn vader af.

De felle stroom verwon hem dra,
Hij worstelde, en hij zonk;
Mijn broeder sprong hem achterna,
Helaas! Ook hij verdronk."

Hij nam haar vriend'lijk bij de hand,
Hij, met haar lot begaan,
Hij gaf haar kleren naar zijn stand
Voor weesjes kleren aan.

Zij at zijn spijs, zij dronk zijn drank,
Gestadig dag bij dag,
Heb dank, o edel brave man,
Voor zo een goed gedrag.



Datum opname: 17 november 2003
Zang: Maarten van Roozendaal
Begeleiding: Bouke Feleus (accordeon)
Tekst: Vertaling van 'An einem Fluss der rauschend schoss' (1781), met melodie afgedrukt in het schoolliedboekje *Vaderlandsch Liedboek* door Richard Hol, in 1891 gedrukt door H.J. Otto te Haarlem. (KB Wouters 20029a-011).
Melodie: Naar mondelinge overlevering ook in Fl. van Duyse, *Het oude Nederlandsche lied* ('s-Gravenhage, 1903).

[17] AL IS ONS PRINSJE

Al is er prinsje nog zo klein, en hoezee! (bis)
Al is er prinsje nog zo klein,
alevel zal hij de stadhouder zijn,
Vivat Oranje hoezee,
vivat Oranje hoezee!

Datum opname: 3 december 2003

Zang: **Marc Krone**

Begeleiding: **Grigori Sarolea** *viool*,

Bouke Feleus *viool*, **Erik Beijer** *contrabas*

Tekst & melodie: 17e-eeuwse straatdeun, naar
de mondelinge overlevering in Fl. van Duyse,

Het oude Nederlandsche lied II

('s-Gravenhage, 1905). Variante versie op

snelpersdrukwerkje uit Tiel (1887)

(LbI Meertens 33504).

[18] EEN HOND DAT IS EEN NUTTIG DIER

Lied met accompagnement van dierengeluiden

Melodie: Al is ons prinsje

Een hond dat is een nuttig dier, hoef! hoef!
Hij heeft zowat een poot of vier, hoef! hoef!
Maar aan veel slagen en droog brood,
Ja daar heeft hij een broertje aan dood.
Hoef! hoef! hoef! enz.

Een ezel heeft een kop en staart, ia!
Hij is niet fraai als een mooi paard, ia!
Zijn oren die zijn wel wat lang,
Maar melodius is toch zijn zang.
Ia! ia! ia!

Eend in de pot, dat is niet mal, kwak! kwak!
Dat praatje hoort men overal, kwak! kwak!
Hoe dom toch dat de eenden zijn,
Zij smaken goed bij een glas wijn.
Kwak! kwak! kwak!

Een vlo is geen gemakkelijk dier, pif! paf!
Zij bijt in 't vel zo zonder zwier, pif! paf!
Zij loopt en springt en kruipt – o! o!
Net als een ja, net als een vlo,
Pif paf! pif paf! pif paf!

Gode BAA

LIED.

Het Accompannement met Dierengeluiden

Wijze: *Al is ons Prinsje nog een klein, Heezel!*

Een hond dat is een nuttig dier, hoef! hoef!
Hij heeft zowat een poot of vier, hoef! hoef!
Maar aan veel slagen en droog brood,
Ja daar heeft hij een broertje aan dood.
Hoef! hoef! hoef! enz.

Een ezel heeft een kop en staart ia!
Hij is niet fraai als een mooi paard ia!
Zijn oren die zijn wel wat lang,
Maar melodius is toch zijn zang.
Ia! ia! ia!

Een kat is nuttig in het huis, miauw!
Zij vangt een muusje dat nu eens, miauw!
Zij is wettig als een vreesje en gruis.
Zij slaagt wat jankende luid.
Miauw! miauw! miauw!

Mij dank ik voor een lekker eten, pif!
't Is hier in het gebod niet pif, pif!
Een, eizen en als geven mijten uit,
Laat ieder jappes een bij uit,
Paf! paf! paf!

Wacht u! een dier van een vlo, krek! kwak!
Eindt den voorst geen schreeuw op, krek! kwak!
Want krepes, ja vreesje de krepes.
Dus vallen die storm op je kroep.
Krek! kwak! kwak!

Koed in de pot, dat is niet mal, kwak! kwak!
Dus praatje hoort men overal, kwak! kwak!
Hoe dom toch dat de eenden zijn,
Zij smaken goed bij een glas wijn.
Kwak! kwak! kwak!

Een vlo is geen gemakkelijk dier, pif! paf!
Zij bijt in 't vel een zonder zwier, pif! paf!
Zij loopt en springt en kruipt – o! o!
Net als een ja, net als een vlo,
Pif paf! pif paf! pif paf!

Het schepje heeft een goed vreesje geluid, wat wat!
Het reukt ook in geen kromschied, wat wat!
Het hoort hoort en zij is nuttig,
Die naar maar enkel schepen zijn.
Pif! paf! paf!

Maar wil je 't vreesje, pif! paf! krek! kwak!
Bovelt dat naar die een kromschied, o! krek! kwak!
Krek, krekken wij een vreesje uit,
Te een van het vreesje.
Krek, krek, maar krek, de 't vreesje!

Eend in de pot – Wapen der Eendensche – Aardbeem, 1810.
Godepennet. No 10.

Datum opname 3 december 2003 Zang: Marc Krone
Begeleiding Grigori Sarolea (viool), Bouke Feleus (viool), Erik Beijer (contrabas)
Tekst feestlied op een liedblad uitgegeven door Henri Rebers' magazijn van
feestartikelen te Schiedam, begin 20e eeuw (Moormann G058, strofe 1-2, 6-7).
Melodie in Fl. van Duyse, *Het oude Nederlandsche lied II* (*s-Gravenhage, 1905).

Datum opname 3 december 2003

Zang Suze van Grootel

Begeleiding Bouke Feleus *accordeon*,

Grigori Sarolea *viool*

Tekst vertaling van 'Das Elterngrab'

('Ik kenn' ein einsam Plätzchen auf Erd') op
een liedblad uit c. 1900 (MI Wouters 139,
strofe 1-2).

Melodie reconstructie n.a.v. W. Steinitz,

Deutsche Volkslieder demokratischen

Charakters aus sechs Jahrhunderten II

(Berlin 1962).

[19] HET OUDERENGRAF

Nieuwe coupletten van **Bij het Ouderen Graf**

Ik ken een eenzaam vredig hoekje op aard,
Door stil geboomte omgeven,
Daar vlied ik heen wanneer mijn leed bezwaart
Of zorg mij drukt voor 't leven,
En vraagt gij mij naar 't oord zo dier,
Het ligt niet ver, niet ver van hier.

Refrein:

Geen plek ter aard die zoveel troost mij gaf,
Als 't dierbaar vroeg gesloten oudergraf.
Geen plek ter aard die zoveel troost mij gaf,
Als 't dierbaar vroeg gesloten oudergraf.

Hoe trekt met toverkracht die groeve mij aan
Hoe kan ik vrij daar klagen,
Ik gevoel dat niet, dat ik alleen bleef staan,
Of mensen mij belagen,
Daar spreken wij van strijden moe,
Beminden doën vertroostend toe.

Refrein



[20] MOEDER, IK KAN JE NIET MISSEN

In 't huisje aan de overkant,
Zijn de gordijnen neer.
Daar loopt 'n flinke jongeman
Gebogen heen en weer,
Hij bracht vandaag z'n jonge vrouw,
Voor altijd heel ver weg.
En 'k hoor z'n stem als ik m'n oor,
Dicht aan z'n venster leg.

Refrein:

Moeder, ik kan je niet missen,
't Is hier zo stil om mij heen.
'k Voel hoe 't geluk van mijn leven,
Als sneeuw voor de zonne verdween.
Moeder, ik kan je niet missen,
't Is hier zo leeg om ons heen.
Het brandt in m'n ogen.
't Bonst in mijn hart
Ach moeder, waarom ging je heen.

En als ik onze kind'ren zie,
Vraag ik me angstig af.
Wat of er van hen worden moet,
Nu jij daar ligt in 't graf.
Je was zo goed, je was zo lief,
Je zorgde dag en nacht.
En heel je leven hebt je nooit
Eens aan jezelf gedacht

Refrein

Nu staat je stoel voor altijd leeg.
Nooit zie 'k meer je gezicht,
En 't is alsof het hier donker is,
Bij 't felste zonnelicht,
En als ik kijk naar je portret
Daar voor me aan de wand.
Dan word ik als een kind zo klein,
Door weemoed overmand.

Datum opname **2 december 2003**
Begeleiding **instrumentale uitvoering door**
Grigori Sarolea viool, Bouke Feleus viool,
Kees Schul piano en Louis Grijp gitaar
Tekst **Otto Zeegers, gedrukt in een**
liederencourant, begin 20e eeuw
(Meertens 40401-004).
Muziek **Michel de Cock, in een uitgave**
Amsterdam, z.j.



[21] AAN DE MUUR VAN HET OUDE KERKHOF

Moeder verloor de strijd, ging naar de eeuwigheid,
En kleine Henk, o straf, bracht moeder mee naar het graf,
Maar hij besefte niet – ondanks zijn groot verdriet,
Dat nu zijn moeder voorgoed hem verliet.

Refrein:

Bij de muur van 't oude kerkhof,
Wacht een kleuter droef en teer,
Vraagt ons lieve Heertje boven:
Wanneer komt mijn moesje weer?
Vader zegt, dat moesje slaapt hier,
U kan alles, is dat waar?
Roep mijn moedertje dan wakker,
Want ik kan heus niet buiten haar.

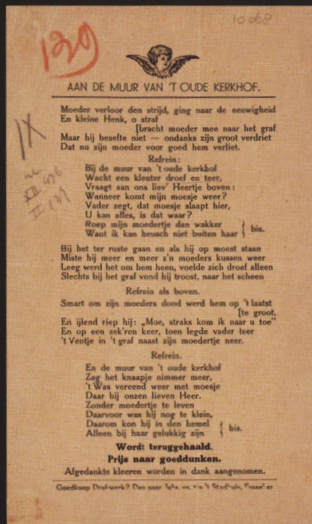
Bij het ter ruste gaan en als hij op moest staan,
Miste hij meer en meer z'n moeders kussen weer,
Leeg werd het om hem heen, voelde zich droef alleen,
Slechts bij het graf vond hij troost, naar het scheen.

Refrein

Smart om zijn moeders dood werd hem op 't laatst te groot,
En ijlend riep hij: "Moe, straks kom ik naar u toe",
En op een zek're keer, toen legde vader teer,
't Ventje in 't graf naast zijn moedertje neer.

Refrein:

En de muur van 't oude kerkhof,
Zag het knaapje nimmer meer,
't Was vereend weer met zijn moesje,
Daar bij onze lieve Heer,
Zonder moedertje te leven,
Daarvoor was hij nog te klein,
Daarom kon hij in de hemel,
Alleen bij haar gelukkig zijn. (bis)



Datum opname 18 november 2003

Zang Bob Fosko

Begeleiding Bouke Feleus *accordeon*

Tekst vertaling door Ferry van 'An der alten Kirchhofmauer' van Ernst Wengraf; op een liedblad, gedrukt door Joh. Os te Franeker, 20e eeuw (Wouters 10068).

Melodie Friedrich Schwarz en Ernst Neubach, zoals in *Repertoire Willy Derby* (Amsterdam, 1930).

[22] DAAR BIJ DIE MOLEN

Het plekje bij den molen

Ik weet een heerlijk plekje grond,
Daar waar die molen staat;
Waar ik mijn allerliefste vond,
Waarvoor mij 't harte slaat.
Ik sprak haar voor de eerste keer,
Aan de oever van de vliet;
En sinds dien tijd kom ik daar meer,
Die plek vergeet ik niet.

Refrein:

Daar bij die molen,
Die mooie molen,
Daar woont het meisje,
Waar ik zoveel van hou;
Daar bij die molen,
Die mooie molen,
Daar wil ik wonen,
Als zij eens wordt mijn vrouw.

Als in de stille avondstond,
De zon ten onder ging,
En ik haar bij de molen vond,
In zoete mijmering,
Fluisterde zij mij in het oor,
O! heerlijk saam te zijn,
De molen draaide lustig door,
En ik zei liefste mijn.

Refrein

Ik zie de molen al versierd,
Ter eer van 't jonge paar,
Het hele dorp dat juicht en tiert,
Zij leven menig jaar.
En zie ik trots de molen staan,
Dan zweer ik in dien stond;
Nooit ga ik van die plek vandaan,
Waar ik mijn vrouwtje vond.

Refrein

Datum opname 3 december 2003

Zang Cantiamo Leidschendam

o.l.v. Grigori Sarolea

Begeleiding Bouke Feleus *accordeon*

Tekst Jan van Laar; zoals in de *Liederen-*

courant, Verschijnt steeds met de nieuwste

Schlagers, c. 1936 gedrukt door

F. Rombouts te Roosendaal.

(KB Wouters12093-010).

Melodie Jan van Laar, uitg. *Repertoire*

Willy Derby, Het plekje bij den molen

(Amsterdam, z.j.)



[23] IO, VIVAT

Io, Vivat

Io vivat! Io vivat!
Nostrorum sanitas!
Hoc est amoris poculum,
Doloris est antidotum,
Io vivat! Io vivat!
Nostrorum sanitas!

De nuttigheid der studenten

Jehovivat Jehovivat.
Studenten zijn recht braaf,
Zij zullen allen leven,
Wijl zij naar waarheid streven,
Jehovivat Jehovivat,
Studenten zijn zeer braaf.

Datum opname 2 december 2003

Zang De Lullo's: Kees Prins, Herman Koch
& Michiel Romeijn (Jiskefet)


Muziek Bouke Feleus *piano*

Tekst bekend Nederlands studentenlied, zoals
in Fl. van Duyse, *Het oude Nederlandsche lied I*
('s-Gravenhage, 1903).

Tekst Nederlandstalige versie op een
liedblad, gedrukt door J.A. Ryke te Rotterdam,
19e eeuw (KB Wouters 08048, strofe 1).

Melodie mondelinge overlevering, in:
Fl. van Duyse, *Het oude Nederlandsche lied*
('s-Gravenhage, 1903).



A photograph of a man with glasses and a dark jacket playing an acoustic guitar on a stage. He is positioned on the right side of the frame, facing left. The background is dark, punctuated by three bright, starburst-style spotlights at the top. In the foreground, a music stand holds a sheet of music. The overall atmosphere is that of a live performance.

[24] **WILHELMUS/PRINSENMARS** (parodie)

Wilhellemus van Nassouwe
Ben ik van Nederduitsen bloed,
De elleboog door de mouwen,
Het haar al door den hoed
Zingt gij Wilhellemus,
Zingt gij Wilhellemus,
Is dat niet goed!

Datum opname 10 december 2003

Zang: Freek de Jonge

Tekst & melodie parodie op het *Wilhelmus*
zoals dat rond 1813 algemeen gezongen
werd; reconstructie naar opnamen uit de
mondelinge overlevering door
Ate Doornbosch (Terschelling, 1966);
in: L.P. Grijp, *Wilhelmus en zijn bureu*
(Amsterdam, 1998).

Zang

Bob Fosko
Suze van Grootel
Bennie Huisman
Jiskefet (Kees Prins, Herman Koch
& Michiel Romeijn)
Freek de Jonge
Marc Krone
Nico van der Meel
Maarten van Roozendaal
Mieke Stermerink
Jeroen Zijlstra
Cantiamo Leidschendam o.l.v.
Grigori Sarolea

Begeleiding

Erik Beijer *contrabas*
Bouke Feleus *accordeon, viool, bas,
gitaar, piano*
Louis Peter Grijp *gitaar*
Bennie Huisman *accordeon*
René Meeuws *draailier*
Grigori Sarolea *viool*
Willem Schot *harmonica*
Kees Schul *piano*

Productie

Grigori Sarolea & Garrelt Verhoeven,
Koninklijke Bibliotheek

Opnameleiding

Grigori Sarolea

Balans- en opnametechniek

Erik Beijer
Jan Schuurman (The Van)
[1], [11], [24]

Editing

Erik Beijer

Research

Martine de Bruin (MI), Grigori Sarolea
& Garrelt Verhoeven (KB)

Artistieke begeleiding

Louis Grijp, Meertens Instituut

Productiebegeleiding

Paul Janse, Globe Records

Foto's

Jos Uljee, Koninklijke Bibliotheek
(foto's Freek de Jonge en Willem Schot:
Jan Schuurman; foto Mieke Stermerink:
Martine de Bruin)

Afbeelding omslag

Johan van der Hell (1889-1952),
Straatzangers (1928), olieverf op doek,
coll. Teylers Museum, Haarlem

Afbeelding pag. 2

Gravure door K.F. Bendorp, in
*Vaderlandsche Kermisvreugd, vertoond
in acht Kunstplaatjen*. Dordrecht,
H. de Haas en compagnie, c. 1782.
[collectie Meertens Instituut]

Afbeeldingen liedbladen

Scans van bladen uit de collecties
van KB en MI, gemaakt door
Strata Preservation bv

Balans en lay-out

Artwize, Charlotte Boersma

Opname

17 en 18 november, 2 en 3 december
2003 in theater De Tobbe, Voorburg
10 december 2003 in The Van Studio,
Spakenburg

Met dank aan

Medewerkers theater De Tobbe
in Voorburg
Jan en Paul Schuurman van
The Van Studio in Spakenburg
Jiskefet Producties
CBA Artists
Frank van Balen
Kees Berendsen
Harald de Jager
Jacques Klóters
George Knops (Buma-Stemra)
Barbara van der Laan (Musi©opy)
Ad Leerintveld
Gerie Meier (Buma-Stemra)
Hetty Osseweijer (De Parade)

En de medewerkers van Het Geheugen
van Nederland en de Hoofdafdeling
R&D van de Koninklijke Bibliotheek
en alle anderen die aan deze cd
hebben meegewerkt.

*De royalties van deze cd komen ten
goede aan de Stichting Erfgoed van
het Nederlandse Lied.*

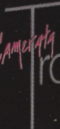
GLO 6057

GLOBE

www.globerecords.nl

KB

Meertens
instituut
The logo for Meertens Instituut features the word 'Meertens' in a serif font above the word 'instituut' in a smaller sans-serif font. Below the text is a stylized graphic consisting of three vertical red bars of varying heights, with a white line looping around them.

Campanella
Trajectina
The logo for Trajectina features the word 'Trajectina' in a serif font. Above the 'T' is a vertical line that extends upwards and then curves to the right, forming a horizontal line above the 't'. To the left of the 'T' is the word 'Campanella' written in a red, cursive script.

Sarolea Music
The logo for Sarolea Music features the words 'Sarolea Music' in a blue, cursive script. The 'S' is large and ornate, and the 'M' is also large and stylized.